

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка вищої школи. Тьюторство

Рівень освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка вищої школи. Тьюторство
Викладач	д.пед.н., проф. Стинська Вікторія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380956827858
E-mail викладача	viktoria.stynska@pnu.edu.ua
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна забезпечує набуття студентами знань у галузі педагогіки вищої школи, їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, формування знань, умінь та навичок в організації та проведенні освітнього процесу, зрілої та творчої особистості, громадянської позиції та готовності до трудової діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: забезпечити опанування студентами магістратури основами теорії та історії вищої освіти, дидактики вищої школи та концептуальних засад виховання студентської молоді для підготовки їх до викладацької діяльності у ЗВО, формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ознайомити магістрантів з основами науки, історією та дидактикою вищої школи; ● розглянути шляхи розвитку вищої освіти в Україні та за її межами, концептуальні моделі університетської освіти, з'ясувати сутність ідеї університету як інноваційного закладу; ● навчити організовувати навчально-виховний процес у вищій школі, налагоджувати взаємодію на засадах глибокої поваги до студентів, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби навчання і виховання; ● ознайомити зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми; ● підготувати до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО; ● розкрити структуру педагогічної майстерності викладача, основні шляхи її вдосконалення, зробивши наголос на ролі та методах професійного самовдосконалення викладача вищої школи. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.	
Загальні компетентності	
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	
ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	
ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.	
ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	
ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.	

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
I	014 Середня освіта (інформатика)	другий	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи Педагогіка вищої школи як наука, її предмет та завдання. Місце ПВШ у системі педагогічних наук, її сутність, мета, завдання, функції. Категорійно-понятійний апарат ПВШ. Поняття вищої освіти, її мета, завдання, структура в сучасній Україні. Методологія і методика наукового дослідження.	2		4

<p>Тема 2. Вища освіта в контексті вищої освіти в світі</p> <p>Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні та у світі. Модернізація сучасної вищої освіти. Якість вищої освіти та її критерії. Академічна доброчесність – дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти. Глобалізація вищої освіти як конвергенція принципових засад освітньої політики. Інтеграція і демократизація вищої освіти у контексті Болонського процесу. Розвиток вищої освіти в регіоні. Інформатизація і технологізація вищої освіти.</p>	2		4
<p>Тема 3. Моделювання процесу навчання у вищій школі.</p> <p>Сутність поняття «дидактика вищої школи», основні категорії, мета і завдання навчання у ЗВО (відповідно до сучасних законодавчо-нормативних документів). Ступеневість вищої освіти. Нормативні документи, що визначають зміст освіти у вищій школі. Поняття про процес навчання у ЗВО та його структуру. Основні дидактичні концепції. Принципи навчання в сучасній вищій школі. Дидактичні моделі змісту навчання. Парадигми навчання у вищій школі (науково-технократична, гуманітарна, езотерична; культурно-ціннісна, академічна, професійна та ін.). Методи та прийоми навчання, основні їх класифікації у вищій школі. Методи активізації творчого мислення магістрів. Сутність поняття «форми організації навчання» у ЗВО, особливості їх класифікації. Види і методика проведення різних форм організації навчання у вищій школі. Моделювання лекційних курсів. Моделювання семінарських і практичних занять. Моделювання самостійної роботи. Моделювання різних видів контролю. Шкала оцінювання ECTS. Моделювання проєктної діяльності науково-педагогічних працівників. Науково-дослідна робота студентів.</p>	2		4
<p>Тема 4. Педагогічна майстерність викладача ЗВО</p> <p>Сутність педагогічної діяльності викладача. Характеристика понять «тьюторство», «тьюторинг», «тьютор». Тьюторство як простір для педагогічної діяльності. Здібності викладача та їх класифікація. Педагогічний такт викладача. Імідж викладача, шляхи роботи над його вдосконаленням. Педагогічне спілкування</p>	2		4

<p>викладача та студентів, його зміст, структура та стиль. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування. Взаємодія викладача та аудиторії та проблеми, які виникають. Культура мови педагога (техніка мовлення викладача, основи мимічної та пантомімічної виразності педагога. Шляхи вдосконалення культури мовлення викладача. Професійне самовиховання викладача ЗВО. Методи та прийоми самовиховання викладача. Діагностування рівня самовихованості викладача та складання програми самовдосконалення майбутнього викладача, з урахуванням рівня підготовленості до педагогічної роботи та компетентнісного підходу. Групи управлінських ситуацій і вибір засобів моделювання педагогічної діяльності. Технологія формування лідера у процесі професійної підготовки у ЗВО.</p>			
<p>Тема 5. Позааудиторна виховна робота у ЗВО. Процес виховання, його завдання, етапи і управління ним. Закономірності та принципи виховання; методи і форми виховання у ЗВО. Форми виховної роботи зі студентською молоддю. Сучасні методи та засоби виховання студентської молоді. Психолого-педагогічні особливості студентів як суб'єктів навчання і виховання. Зміст вихованої роботи зі студентською молоддю та шляхи його реалізації. Основні напрями виховання студентської молоді: моральне, трудове, економічне, правове, антинаркогенне, екологічне, естетичне, фізичне виховання. Функції і завдання куратора академічної групи; методика виховної роботи куратора в академічній групі.</p>	2		4
<p>Тема 6. Основи педагогічного менеджменту в системі вищої освіти. Управлінська концепція реформування освітньої політики в сучасній Україні. Структура і органи управління ЗВО. Шляхи реалізації автономного управління ЗВО. Принципи управління ЗВО. Студентське самоврядування у ЗВО.</p>	2		4
<p>Тема 1. Становлення і розвиток педагогіки вищої школи як науки. Предмет педагогіки вищої школи. Основні категорії педагогіки вищої школи. Основи наукового педагогічного дослідження. Методологія і принципи організації наукового дослідження. Логіка наукового дослідження.</p>		2	4

<p>Методи науково-педагогічного дослідження. Рівні методології наукового дослідження. Синергетика як загальнонаукова методологія педагогічної освіти. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.) Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти (р. II Закону України «Про вищу освіту»). Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти (р. III). Управління у сфері вищої освіти (р. IV). Забезпечення якості вищої освіти (р. V). Типи закладів вищої освіти в Україні, його основні завдання (ст. 28).</p>			
<p>Тема 2. Українська і зарубіжна системи вищої освіти. Витоки і становлення вищої школи в Україні. Загальна характеристика зарубіжної системи вищої освіти: - глобальні тенденції формування систем вищої освіти європейських країн. - порівняльний аналіз систем вищої освіти у деяких країнах Європи. Оплата за навчання та фінансова підтримка студентів для навчання за кордоном в окремих країнах Європи. Розвиток зарубіжної дистанційної освіти. Системи вищої освіти в країнах зарубіжжя) (Великобританія, Італія, Іспанія, Німеччина, Польща, Франція, Японія, США, Канада та ін.).</p>		2	4
<p>Тема 3. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності. Студентство як соціальна група. Права і обов'язки студентів ЗВО. Психологічні особливості старшого юнацького віку. Адаптація студентства у закладі вищої освіти. Рівні суб'єктних позицій здобувачів. Індивідуальний освітній маршрут здобувача другого рівня вищої освіти. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи.</p>		2	4
<p>Тема 4. Організація виховної роботи у ЗВО. Суть процесу навчання. Основні напрямки змісту виховання студентської молоді. Загальні методи виховання. Форми виховної роботи зі студентською молоддю. Використання виховних можливостей навчальних предметів у ЗВО. Функції і завдання куратора академічної групи; методика виховної роботи куратора в академічній групі.</p>		2	4
<p>Тема 5. Педагогічна майстерність викладача ЗВО</p>		2	5

<p>Сутність педагогічної діяльності викладача. Здібності викладача та їх класифікація. Педагогічний такт викладача. Імідж викладача, шляхи роботи над його вдосконаленням. Педагогічне спілкування викладача та студентів, його зміст, структура та стиль. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування. Взаємодія викладача та аудиторії та проблеми, які виникають. Культура мови педагога (техніка мовлення викладача, основи мимічної та пантомимічної виразності педагога. Шляхи вдосконалення культури мовлення викладача. Професійне самовиховання викладача ЗВО. Методи та прийоми самовиховання викладача. Діагностування рівня самовихованості викладача та складання програми самовдосконалення майбутнього викладача, з урахуванням рівня підготовленості до педагогічної роботи та компетентнісного підходу. Групи управлінських ситуацій і вибір засобів моделювання педагогічної діяльності. Технологія формування лідера у процесі професійної підготовки у ЗВО.</p>			
<p>Тема 6.Тьюторство. Характеристика понять «тьюторство», «тьюторинг», «тьютор». Тьюторство як простір для педагогічної діяльності.</p>		2	5
<p>Тема 7. Процес навчання у вищій школі Суть процесу навчання у вищій школі. Основні компоненти процесу навчання та їх характеристика. Функції навчання. Закони, закономірності та принципи дидактики вищої школи. Зміст освіти у вищій школі. Методи активізації творчого мислення здобувачів.</p>		4	5
<p>Тема 8. Традиційні та інноваційні технології навчання у ЗВО. Освітні технології як системна категорія. Технологічний підхід в освіті. Структурні складові технології навчання (мета, зміст освіти, засоби педагогічної взаємодії, результат діяльності). Класифікація технологій навчання у ЗВО. Ігрові технології навчання у ЗВО. Кредитна технологія навчання у ЗВО. Технологія програмованого навчання у ЗВО. Особливості технологій інтерактивного навчання у ЗВО. Використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі ЗВО.</p>		2	5

Всього	12	18	60								
4. Система оцінювання курсу											
Загальна система оцінювання курсу	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою								
			Іспит	Залік							
	90 – 100	A	відмінно	зараховано							
	80 – 89	B	добре								
	70 – 79	C									
	60 – 69	D									
	50 – 59	E	задовільно	не зараховано							
	26 – 49	FX	незадовільно								
0-25	F	незадовільно									
<p>Загальні 100 балів включають: 50 балів – поточний контроль (практичні заняття та тести), 50 балів – підсумковий тестовий контроль (екзамен)</p>											
Види навчальної роботи										Підсумковий тестовий контроль (залік)	Сума
<i>Поточний контроль</i>					<i>Тестовий контроль</i>						
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр. 8	Пр 9	TK-1		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Max= 45					Max= 5					50	100
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn										
Практичні заняття	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На практичному занятті оцінюються як теоретичні, так і практичні творчі завдання:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє</p>										

	<p>основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями і практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж поточного контролю
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Форма здачі: тестовий контроль на сайті d-learn (50 балів)
6. Політика курсу	
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>
Відвідування занять	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.): https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного</p>

	<p>університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p> <p><u>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, повинні виконати усі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»</u></p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyilia-stefanyka.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyilia-stefanyka.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, EdEra та ін.</p>

7. Ресурсне забезпечення

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Авт.кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано–Франківськ, 2021. 430 с.
2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: *підручник*. К.: Либідь, 1998. 557 с.
3. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* К.: КНЕУ, 2005. 336 с.
4. Вища освіта України як фактор цивілізаційного визначення молоді: *монографія* / Авт. кол, за ред. М.Михальченка. К.: Пед. думка, 2010. 312 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *підручник за мод. рейт. системою навчання*. Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.
6. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: *навч. посіб.* К.: ЦНЛ, 2005. 396 с.
7. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : *підручник*; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
8. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: Вступ до спеціальності: *навч. посіб.* К.: ЦНЛ, 2005. 224 с.
9. Довга Т. Імідж сучасного вчителя: *навчально-методичний посібник*/ Т.Я.Довга. – 2-ге вид., перероб. і доп. Кіровоград: ПП «Ексклюзив –Систем», 2015. 146 с.
10. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

11. Зайченко І. В. Теорія і методика професійного навчання. 2-е вид., доповн. і переробл. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 580 с.
12. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
13. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи: посіб. для магістрів. К.: Вид-во Паливода А.В., 2008. 136 с.
14. Кондур О. С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: *монографія*. Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488с.
15. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 48 с.
16. Малафійк І.В. Дидактика новітньої школи: Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім "Слово", 2020. 632 с.
17. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / Уклад. Т.Завгородня, В.Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 53 с.
18. Мистецтво бути викладачем: практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. К.: НМЦ «Консорціум», 2003.144 с.
19. Модестова Т. Самостійна робота як складова педагогічної підготовки студентів магістратури. *Вища школа*. 2012. № 2. С. 80-86.
20. Мороз І.В. Кредитно-модульна система організації навчального процесу: *довідник для студентів*. К.: Освіта України, 2005. 80 с.
21. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. URL: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf
22. Немченко С. Г., Голік О. Б., Лебідь О. В. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
23. Ораторське мистецтво: Навчальний посібник для студентів вищ.навч.закл.юрид.спец. Видання третє, стереотипне / Н.П.Осипова, Д.Воднік, Г.П.Клімова [та ін.] ; за ред. Н.П.Осипової. Х. : Одиссей, 2007. 144с.
24. Оргинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009. 427 с.
25. Осадча К. Тьюторство як простір для педагогічної діяльності. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2016. № 1. С. 52 – 60.
26. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: *колект. моногр.* / За заг. ред. В.Андрушенка, В.Лугового. К.: Пед. думка, 2008.256 с.
27. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / І.С. П'ятницька-Позднякова. К.: 2003. 116 с.
28. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / За ред. З.Н.Курлянд. К.: Знання, 2005. 399 с.
29. Педагогіка і психологія вищої школи: *навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни* / Державна податкова адміністрація України; Національна академія держ. податкової служби України / Л.М. Петренко (уклад.). Ірпінь, 2007. 78с.
30. Педагогічна майстерність /за ред. І.А.Зязюна. К., Вища школа, 1997. 349с.
31. Педагогічна майстерність: Підручник/ І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А.Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. К.: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
32. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. К.: Педагогічна думка, 2001. С. 300.
33. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: *Підручник*. 2-е вид. / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравела, 2008. 352 с.
34. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
35. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru/paran1799>
36. Професійна освіта : словник : *навч. посіб.* / Уклад. С. У. Гончаренко та ін.; За ред. Н. Г. Ничкало. К.: Вища освіта, 2000. 380 с.
37. Плахотнік О., Стражнікова І. Педагогіка: методичні рекомендації для самопідготовки та самоконтролю: *Методичні рекомендації*. Івано-Франківськ, 2022. 94 с.

38. Педагогічна майстерність учителя: навч. посіб. / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
39. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: *навч. посіб.* К.: Тансоа, 2006. 88 с.
40. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: *навч. посіб.* Київ, 2016. 338 с.
41. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
42. Стинська В. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: *навч.-метод. посіб.* [Електронне видання]. Івано-Франківськ, 2021. 250 с.
43. Стинська В. Роль науково-дослідницької діяльності у професійному становленні майбутніх викладачів ЗВО. *Матеріали міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки»*. Київ, 2020. С. 240–242.
44. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2021. № 24. С. 100–104.
45. Стинська В., Яцишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М.П Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
46. Стинська В., Яцишин З., Янків О., Стинський В. Використання цифрових освітніх платформ у процесі підготовки майбутніх викладачів ЗВО. *Молодь і ринок*. 2021. №5-6 (191-192). С. 21–25.
47. Сікорський П. І. Нова Педагогіка: підручник. Львів, 2021. 540 с.
48. Супрун М. О. Педагогіка: підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с.
49. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: *навч. посіб.* К.: Кондор, 2011. 628 с.
50. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: *навч. посіб.* К.: Академвидав, 2010. 456 с.
51. Швець Т. Сучасні моделі тьюторингу у системі середньої освіти країн Європи та США. *Science and Education*, № 3, 2022 URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2022/3_2022/8.pdf
52. Якість вищої освіти: теорія і практика: *навч.-метод. посіб.* / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк та ін.]; НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

Викладач: доктор педагогічних наук, професор Вікторія СТИНСЬКА

